

Ugyanolyan nap

Dehogyan írom le a nevét. Nem kell fénykép sem és eszem ágában sincs elárulni merre van a magányos tanya, ahol húsz éve él egyedül. Vagyis a jószágaival. Eppen, hogy ez volt a baj. Olyan emberek szereztek róla tudomást, akik kifigyelték mikor megy el hazulról az idős asszony, aztán egyik ólból is, másik ólból is elvitték a baromfit.

– Érkezek haza, nem jönnek elém a kapuba. Pedig azok a tolas lábak mindig szoktak. De hát akkor más dolgom volt, nem gondoltam vele. Csak mikor ettettem. Akkor már biztos volt, hogy nincsenek meg – meséli élénken azt, ami a legjobban foglalkoztatja.

– *Hány tyúkot vittek el?*

– Ej nem is tudom. A rendőrség 30 ezer forintra vette fel a kárt. Csak azt tudom, úgy háromszázan voltak.

Igy mondja: voltunk. És bizony erősen dörgöli a szemét a kezeféjével, melyen az izületelnél kidudorodó göbök fényesre húzzák a bőrt. Látja, hogy nézem, hát magyarázza.

– Ez – mutatja a balt – két éve tört el, ez meg – teszi mellé a másikat – tavaly, mikor a havat lapátoltam. Aztán némi büszkeséggel emeli fel intón a mutatóujját. – Hetvennyolc éves vagyok, de életemben csak etlen egyszer kaptam be tablettát. Mikor fájt a fogam.

Gyereke nincs. A férje hagyta itt húsz évvel ezelőtt, aki egy munkahelyi balesetben halt meg. A testvére két éve ment el, de az is messze lakott. Ott, ahonnan valamikor a férjével ök eljötnek jobb élet reményében Szarvasra. Azaz Szarvas közelébe, tanyára.

Kiraktuk a fát, amit a "Tanácsról" küldtek. Igaz, ez sem száraz, de mégiscsak jobb, mint a gally, amit idehoztak neki. Az csupa víz. Meleget is többet ad, mint azok a papírdoboz darabok, amiket épp akkor szabdalt tűzhely-méretűre, mikor megérkezünk.

A tanya egyetlen emberlaktá helyiségének ablakán függöny. Nem díszít, nem takar, de van. Mögötte egy tartóban fotó egy fiúról. A frizuravivatot tekintve a hetvenes években készült érettségi kép lehet. A konyha az asztal, az ágy a szoba és a kifestett madzagon száradó ruhák jelzik: a fürdőszoba is megkapja helyét. Egy zománcos decis mérőben két egymásra égett gyertya. Nem adventi, világító.

– Mikor besötétedik lefekszem, mikor kivilágosodik felkelék – ismerteti a civilizáció vívmányaihoz fűződő kapcsolatát.

– *Hogyan telik itt a karácsony?*

– Karácsony? – kérdez vissza az ellopott tyúkokat illető könnyek mögül. – Az nekem ugyanolyan nap, mint a többi. Ha nagy hó esik még vízért sem tudok elmenni. Mert ez a kút itt az udvarban csak az állatoknak szolgál jó vízzel. Ivóvízért el kell menni a következő dűlőig. Onnan hordom be a takarmányt is a két disznónak, biciklivel.

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

Keresztényként viselkedni

Egő gyertya jellegzetes illatát érezni a "Tóházban", s bár a lángoskát már nem találom, a fenyő-koszori kis viaszdíszeknek egyike mutatja: ó már égett, hirdette a karácsony közeledtét.

Lassan, alaposan simítja hátra haját Mótján Tibor, s mire a mozdulat végére ér érezni, félretette mindennapi gondjait, ráhangolódott az ünnep hullámhosszára. Egy kedves, tiszta kis tanya képe dereng fel szíve nyomán a múltból. Az ablakon besűrűdött fák téli fény egy szobát mutat, ahol Tibor édesapja cipőket javít, a sarokban kemence van, a fiúgyermek játszik, közben figyel a felnőtteket.

Ezzel a képpel szívesebben gondol Krisztus-vására, mint azokkal az érzésekkel, melyek a jelenben fogják el azt az embert, aki szeretné ha méltóképpen készülnék erre az ünnepre, melynek talán az összes közt a legszebbnek kellene lennie.

– A legkedvesebb emlékeim azokból az időkől valók, mikor még a karácsonyfa nem volt fény. Nagypapa kiment a kertégyébe, levágott egy csinos kényeny-ágot, amit aztán a nagymama – ő volt ennek igazán érteje – zölddé varázsolt. Zöld bukszus leveleket, vagy borostyán leveleket varrt, kötözött ügyesen a csupasz ágakra. Ezt díszítette aztán almával, különböző formákba kötött, saját készítésű szaloncukorral, színes papírra csomagolt díóval, mogyoróval. Sőt még azokkal az állatfigurákkal is, amiket a dédnagymama tudott boszorkányos gyorsasággal és ügyességgel kivágni a dedunokáinak papírból.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

– *Disznója is van?*

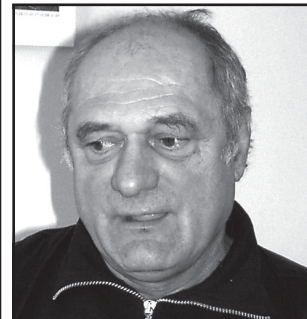
– Ott az ölben – mutatja, s, hogy a biztatásra benézünk, el-ámulunk. A tiszta padozaton szalmából vetett ágyon alussza az igazak álmát a télire tekintélyes méretet öltött két jószág. Eladná a disznókat is levágásra, mint ahogy ez volt a célja a tyúkokkal is.

– Nem mennék lopni, ha éhen döglének se – jut eszébe a bá-nata megnit.

– *Tavaly, mikor az a nagy hó esett mit tetszett csinálni?*

– Semmit – feleli szinte megvidámódva. Volt egy kis krump-lim, azt ettem egy hétig. De nem haltam éhen!

A lélek mezsgyéi

Tulajdonképpen azért gondoltam, hogy jó dolog lenne több ember karácsony kapcsán megfogalmazódó gondolatát leírni, mert találkozom valakivel, aki egészen másképp látja a dolgokat, mint én. Mihály István volt az, aki nemcsak, hogy más színben tüntette fel a karácsonyi készülődést, de – bár indulatok nélkül, csendben, nyugodtan – szembeszállt a kiábrándulttal. Az utcák karácsonyi fényeiben ő nem talmi csillogást, hanem azok örömet találja meg, akiknek lehet, csak ennyi jut karácsonyra. A színes üveggömbök káprázatában látja azt a gyermeki álmélkodást, ami valakit egy életre elkísérhet. És cseppet sem fél a szótól: szeretet, melyet a karácsony diktál nekünk. Talán mert ő tudja mit jelent egy elmulasztott simogatás, amit bepótolni már sohasem lesz többé alkalom.

– Nem akarok általánosítani – mondja – mert mindenkinek más jelent a karácsony. Megértem azokat is, akiknek az ünnep talán még szomorúbb napokat hoz. Nekem a karácsony szép emlékeket jelent. Valami olyasmit, amit a szüleimtől kaptam, amit szeretnek megőrizni, és továbbadni.

A család: nagymama, aki mióta 44 évesen elvesztette a férjét velük élt, az anya, aki nagyobbik gyereke születésekor a látását veszítette el, a kisebbik a vak asszony fia volt. Az apa, súlyos szívbeteg, őt emberre kerestett.

– Ez a csapat – összegzi egyszerűen, mert nem kérkedni akar a nehéz sorsukkal, szegénységükkel, csak bemutatja azt a helyet, ahol mégis minden évben megszülethetett a varázslat. Az az élmény, amit átadni nagy késztetést érez felnőtkorában a gyerekeknek.

– *Ha az ember gyermekkorából hozza...*

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

– Igen, hozza vagy nem hozza

Valódi közösség tagjaiként

munkáció az emberek között.

– Az én dolgaim nem tekinthetők efféle kommunikációnak. Jó érzés elkészíteni, megalkotni egy szép darabot, jó érzés, ha elégedett vele aki megveszi, ilyenkor mindig egy kellemes bizsergés fog el, de ez nem a tárgy "üzenetének" a célbaérését jelenti. Sikerélmény, ami nem csak kiváltságosok számára elérhető. Ezért is sajnálom, hogy az érdeklődők hiánya miatt nem tudtuk elindítani a művészban a Fakopáncs szakkört gyerekeknek.

A karácsony gyerekkoromban mindig jó volt, mindig vártam, valami fontos dolognak tartottam. Ez sajnos a korrall elmúlt.

– *Miért?*

– Az egész valami üzletszerű kéjelgésre alakult át, nincsen már benne érzés. Na jó, ez így kicsit durva, de azt hiszem a karácsonnyal kapcsolatos tiz legfonto-

sabb dolog között már nincsen ott az érzélem. Görcs, szenvedés, extra kiadás – az eredeti mondanivaló eltűnt. Lehet, hogy azért mert felnőttem, lehet, hogy azért mert ilyen a kor, amiben élünk. Budapestet egyetemistaként a Kapocs Ifjúsági Önszolgálatnál dolgozom, ahova nehéz sorsú fiatalok járnak. Bennük karácsony táján méginkább felerősödik a magány, a szeretet nélkülség, az izoláció, a kirekesztettség érzése.

– *Lehet ez ellen valamit tenni?*

– Ameddig közös igény, közös akarat nem születik a változásra addig nehéz. Olyan közösségi élményre lenne szükségük, amelyben érzik személyiségük fontosságát. A kor egyfelől azt diktálja számunkra, legyünk birkák, ne gondolkodjunk, pótolhatóak vagyunk – téglák a falban. Eppen ezért, akik fogyasztásra akarnak ösztökélni bennünket sikeresen manipulálhatnak reklámjaikban az önmegvalósítás, az egyediség ígéretével. Nézem az utcán a fiatalokat, akik extravagánsnál extravagánsabb külső kialakításával akarják – öntudatlanul is – saját személyiségüket megvalósítani. Pedig ezzel felolvadnak az extravagánsok hatalmas csoportjában. Minél különbözőbbek, annál egyformábbak. Régen azért is lehet-

tek szebbek a karácsonyok, mert valódi közösségek ünnepé volt. Egy faluban a kovács nem egy kovács volt, hanem ő volt a kovács. Mindenki fontos volt valamért a közösség számára.

– *Külön-külön az egyének tudnak jobbitani? Mit tesz az érte például Te?*

– Tehetem például azt, hogy igyekezzek, a Kapocs karácsony igazi nagy élmény legyen azoknak, akik odataroznak. Hogy szívesen jöjjenek el, hogy mindenki személyesen kapjon valamit ajándékot, akár egy gyertyát. Éreznek azt, hogy fontosak. A közösségnek, egymásnak.

Mikor már mindenkinek kiosztotta gondolatban a személyre szabott ajándékot, megállt a beszédem. Úgy, mint a diák, aki tudja: még nincs befejezve a felelet.

– *Hogy én? – kérdezi, mintha azon csodálkozna, hogy ő is itt van. Aztán eszébe jut. – Egyszer például a bátyámmal elmentünk karácsony este sétálni és úgy alakult, hogy segítettünk egy elakadt autót kitolni a hóból. Biztosan más napon is szívesen megtettük volna, de olyan jó érzés volt, hogy mi karácsony este segítettünk. Olyan jó, mint mikor az ember az egység utcahosszon leseprti a havat, nem csak a saját háza előtt.*

– *Az oldalt írta és szerkesztette: Keserű Zsuzsa*